

"הדואר בעל-פה" / אנו נותנים בזה דבריהם של חמישה משת

משה פלאי/דברי פתיחה

ביום שלישי, ל' תשרי תרפ"ב, 1 בנובמבר 1921, יצא הגיליון הראשון של הדואר היומי, ומאז ממשיך כתב-העת העברי להופיע בקביעות. שמונה חודשים (202 גליונות) הופיע כיומון; למעלה משנה (53 גליונות) הופיע כשבועון כתבנית של היומון, ומשנתו השלישית ואילך נדפס במתכונת של שבועון (מגליון 256).

במלאת שלושים שנה להדואר סיפר מ. ריבולוב, העורך, המבקר והעסקן העברי, על נסיון לשנות את שם העיתון מהדואר להדור. הניסיון נעשה בוועידת ההסתדרות העברית בפילדלפיה בשנת 1926. ריבולוב מוסר, כי כמה מן הסופרים סברו שהשם הדואר "הוא פשוט וארצי יותר מדאי", ואינו משקף באופן סמלי את משמעותה של "הבימה הספרותית הזאת והעבודה הנעשית על ידה". הם ביקשו "לעשות ניתוח קטן: להוציא את הא' מן השם המקורי ולקרוא לו לעתון... בשם הולם יותר... הדור". ההצעה לא נתקבלה, ו"כך נשאר 'הדואר' בשמו המקורי מאז ועד עתה". הם לא רצו לוותר על אף אות עברית.

העקשנות, המסירות, ההתמדה, הנאמנות וההקרבה — תכונות, שציינו דור ראשון של סופרי הדואר — מאפיינות את הדור השני של הדואר, ואף את תחילתו של הדור השלישי לקיומו של הדואר. אומנם, צומצמה במעט תבנית העתון בשנים האחרונות — אבל האל"ף האומרת איכות, אהבה — אהבת התרבות, העם והארץ — אצילות ואיננות-הדעת; האל"ף הזאת נשמרה ותישמר על אף כל המהמורות בדרכו של כתב-העת.

אין כל ספק, שהדואר בשנתו ה-60 הינו תופעה סיפרותית-עיתונאית ייחודית. המשך קיומו כעיתון חי וחיוני מהווה אתגר לאומי לכולנו.

הימים הבאים יוכיחו, שיש בתנועה העברית באמריקה חיוניות ומשאבים להמשך המשימה הסיפרותית רבת-החשיבות, הגלומה בהופעתו של הדואר.

*

כדי לציין את שנת יובל ה-60 להדואר, בחרנו לעבור מדברים שבכתב אל דברים שבעל-פה — לבוא אל קהל-הקוראים בדרך בלתי-אמצעית, ולהגיש לפניו עיתון בעל-פה — הדואר בעל-פה. הגיליון הזה של הדואר לא ישמע את תיקתוק מכוונת-הכתיבה וטריטור מכוונת-הדפוס. הוא לא יראה אור, אלא יראה... קול.

קבוצה מייצגת של סופרים, יוצרים, מחנכים ואישי-ציבור תגיש לפניכם, הקוראים-המאזינים, פרקים נבחרים — ולוא גם בתמצית ובקיצור — ביצירה וכמסה — בשאלות-השעה ובנושאי-אנוש.

■